

Posudek diplomové práce

Ondřej Chovanec: Nucené ukončení účasti menšinových akcionářů v akciové společnosti

Rozsah diplomové práce Ondřeje Chovance snad ještě těsně naplňuje požadované minimum (50 tiskových stran, jejichž rozsah – včetně poznámek pod čarou a anglického resumé zpravidla přesahuje normostranu) a totéž lze prohlásit také o jejím obsahu.

Diplomant zvolil téma nikoliv právě nové, jež si neméně (i vzhledem k pokračujícímu vývoji na poli judikatorním) zachovává leccos ze své aktuálnosti. Náročnost zvoleného tématu lze mít za adekvátní, byť jí poněkud snižuje dnes již relativně obsáhlý rezervoár odborných pramenů, z nichž diplomant mohl čerpat. V této souvislosti mě mrzí, že diplomant nezhlednil žádné prameny zahraniční a že stranou ponechal i zdroje z oblasti ekonomické vědy. Seznam použité literatury tak v tomto směru vyznívá poněkud stroze, ne-li uboze.

Šířka i hloubka záběru posuzovaného díla budí trochu rozpaky. Příznivě hodnotím přesahy do oblasti ekonomické reality i teorie a na ně navazující úvahy na poli ústavněprávní konformity analyzované právní úpravy. Celkově však práce vyznívá povrchně a popisně; navozuje spíše dojem základní příručky pro investory než seriózního akademického díla, které usiluje o to, aby v něm inspirací a poznání nacházela také odborná veřejnost, resp. alespoň „hozenou rukavici“ k diskusi a polemice. Diplomantův výklad zpravidla končí tam, kde začínají skutečné výkladové a aplikační problémy, resp. mnohé z nich odbývá jen strohou zmínkou. Řadu dílčích témat tak diplomant spíše nadhazuje a v zápatí hned opouští, aniž by byl jen zmínil, že mohou vyvolávat ty či ony nejasnosti (blíže viz níže).

Huře se tak hodnotí diplomantova schopnost předkládat názorové rozpory, právně je dopodrobna analyzovat, teoreticky systemizovat, ale i polemicky hodnotit, zaujímat k nim vlastní stanovisko a za pomoci právní argumentace podpořit to či ono řešení. Řada závěrů, jež diplomant prezentuje, víceméně kopíruje stanoviska již publikovaná. O významnější mife jeho vlastní invence, fantazie, nového pohledu na věc či neotřelého přístupu k materiálu nemůže být řeč. Práci by tudíž prospěla ještě větší tematická redukce, která by umožnila probrat zbylé okruhy do skutečně adekvátní hloubky, i vzhledem k pokročilému stavu dostupných pramenů a judikatury, které se k analyzovaným okruhům dnes již pojí.

Z textu práce je na druhé straně zřejmé, že diplomant proníkl do problematiky, o níž pojednává, dobře se v ní zorientoval a porozuměl jejímu systému, významu, kontextu i historickému vývoji. Dílo charakterizuje relativně slušná práce s judikaturou, její reflexe v diplomantových úvahách by však mohla být hlubší, resp. rozsáhlejší. V podrobnostech viz opět níže.

Práce bohužel trpí i několika vadami obsahovými. Základní věcnou nesprávnost spatřuji v tom, že diplomant (ač deklaruje, že práce měla odpovídat stavu k červnu 2010) zcela přehlédl vývoj právní úpravy, k němuž došlo v závěru roku 2009, takže místy odkazuje na nesprávná ustanovení, resp. do práce vadně přebírá jejich obsah. Viz konkrétně na str. 20. Totéž se týká novinek v požadavech na svolání valné hromady kótované společnosti, které zákonodárci zakotvil ve zvláštním právním předpisu (viz potud neúplná informace na str. 21). Na str. 11 postrádám reflexi právního postavení a také zájmu samotné společnosti, na str. 16 bych uvítal úvahu nad tím, nakolik jsou závěry Ústavního soudu použitelné i na znění právní úpravy novelizované zákonem č. 104/2008 Sb., resp. do jaké míry je lze vztáhnout na prvotní stav právní úpravy před zářijovou novelizací v roce 2005. V kapitole věnované hlavnímu

akcionáři by bylo vhodné alespoň zmínit nesnáze s kontinuitou postavení hlavního akcionáře v průběhu procesu vytěsňování. Závěr o tom, že právo hlasovat o vytěsnění mají i akcionáři, jimž byl z nějakého důvodu výkon hlasovacích práv zakázán (str. 21), nepokládám za zcela nesporný. Když už jej diplomant zastává, bylo by třeba jej lépe argumentovat a vypořádat se přitom též s díkci § 183j odst. 2 ObchZ a contrario. Úvahy o aktivní věcné legítimaci vytěsněného akcionáře k napadení platnosti usnesení valné hromady o vytěsnění (str. 22 a 23) by, myslím, chtělo doplnit také aktuální judikaturou Nejvyššího soudu, která se váže specificky k těmto situacím. Jak to bude např. s legítimací akcionáře, který akcie nabude až po rozhodnutí valné hromady o vytěsnění, leč ještě před tím, než právo k těmto akciím přejde na akcionáře hlavního? Tvzení o tom, že soudy zamítají prakticky všechny návrhy na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady o vytěsnění (str. 25), by bylo třeba doložit alespoň na několika konkrétních příkladech, popř. zdrojem, ze kterého diplomant tento souhrnný statistický údaj čerpal. Nesouhlasím s tezí o tom, že „Bez ohledu na to, jestli návrhovač podal návrh na trvání nebo návrh na plnění, soud ve smyslu § 153 odst. 2 OSR není vázán jeho návrhem...“ (str. 37). Nepřesný je rovněž závěr na téže straně, podle kterého „...není možné, aby soud rozhodnul v jeho neprospěch (zákaz reformace in peius)“. Pochybuji též o správnosti myšlenky o tom, že smlouva, kterou se nevlastník akcie zaváže k jejímu prodeji, je neplatná pro rozpor s § 39 ObčZ (viz na str. 49). Polemicky lze hodnotit též závěr kapitoly 5.4, na str. 51 o tom, v jakém časovém rozmezí vzniká povinnost urocit dlužnou částku protiplnění.

Formální úroveň práce mám za dosti vysokou, včetně stránky stylistické a gramatické. Chyby a překlepy se v práci prakticky nevyskytují. Upozornil bych snad jen na nevhodnost frekventovaného používání anglického slova „squeeze-out“, třebaže čeština má odpovídající ekvivalent. V odborné práci lze také doporučit rozepisovat zkratky, nejde-li o citaci konkrétního ustanovení právního předpisu (viz např. „ČNB“, „ObchZ“). Ne vždy také diplomant volí vhodná terminologická spojení. Tak např. na str. 12 pojednává o „užívání akcionářských práv“ či „prohlášení neplatnosti valných hromad“.

Vzdor uvedeným výhradám hodnotím posuzovanou práci jako snad ještě způsobitou obhajobou. Konečné hodnocení nicméně ponechávám závislým na průběhu této obhajoby. Věřím, že diplomantovi se během ní podaří vysvětlit či uvést na pravou míru alespoň většinu ze shora uváděných věcných nepřesností či formulačních neobratností, jakož i položit o rozhodnutích Nejvyššího soudu, na něž shora upozorňuji.

V Praze dne 15. září 2010

JUDr. ~~Jan Čech~~ Čech, LL.M.